

- НЕ понимаю что это за источник перове фамилия автора? А почему вместо названия статьи идет сразу название журнала?
2. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 № 1207-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1207-18>
 3. Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції: Закон України від 02.09.2014 № 1669-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1669-18>
 4. Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України з питань державної реєстрації актів цивільного стану: Наказ Міністерства юстиції України від 02.12.2016 р. № 3447/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1564-16>
 5. Про забезпечення прав та свобод внутрішньо переміщених осіб [Електронний ресурс]: Закон України від 20.10.2014 №1706-VII // Законодавство України. – Режим доступу до док.: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.
 6. Сімейний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 10.01.2002 №2947-III // Законодавство України. – Режим доступу до док.: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2947-14/page2>.

Настич Тетяна Миколаївна,
курсант другого курсу ФПФОДР
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Юніна Марина Петрівна,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАПОВІТУ ПОДРУЖЖЯ

Актуальність теми полягає в тому, що заповіт вважається найлавищою формою спадкування, що пройшла складний шлях і збереглася до нашого часу, алже кожна людина, яка володіє будь-яким майном, хоча б раз у житті замислювалася над питанням про те, як краще ним розпорядитися. Чинне цивільне законодавство передбачає наступні види заповітів: заповіт з умовою, заповіт подружжя, секретний заповіт. Одним із видів заповіту є заповіт подружжя, який законодавець перейняв із досвіду інших країн.

Метою нашого дослідження є вивчення особливостей подружнього заповіту та виявлення його позитивних і негативних сторін.

Відповідно до статті 1243 ЦК України подружжя, яке перебуває в зареєстрованому шлюбі, має право скласти спільний заповіт щодо майна, яким вони володіють на праві спільної власності. Таким є майно, набуте подружжям під час шлюбу, незалежно від того, що один із них не мав з поважної причини самостійного заробітку (навчання, велення лопашнього господарства, догляд за дітьми, хвороба тощо). На підтвердження цього факту подружжя надає нотаріусу оригінал свідоцтва про шлюб. Потрібно зауважити, що фактичні шлюбні відносини не породжують права на спільний заповіт, оскільки згідно зі ст. 21 Сімейного кодексу України шлюбом

визнається сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований в державному органі реєстрації актів цивільного стану. Крім того, положення про заповіт подружжя лешо суперечить ст. 1233 ЦК України і поняттю «заповіт», в основі якого лежить саме «особисте розпорядження фізичної особи» [1].

Як вказує З.В. Ромовська, юридичний сенс заповіту подружжя полягає в можливості для подружжя передати спадщину спільно обраний ними особі та можливості для того з подружжя, хто залишився, продовжувати жити у звичних для себе умовах [4, с. 105].

Суть заповіту подружжя в цілому полягає в тому, що після смерті одного з подружжя належна йому частка у спільній об'єднаній власності переходить до іншого з подружжя, який пережив першого, і тільки в разі смерті останнього –

спадщина переходить до визначеного ними спільно спадкоємця. Виняток у тому, що чинний ЦК не дає відповіді на питання, яким чином після смерті першого з подружжя його частка у спільній сумісній власності перейде до другого з подружжя – автоматично чи шляхом прийняття її за звичайною процедурою спадкування. Таким чином подружжя у заповіті має призначати спадкоємцями один одного, в такому разі частка вважатиметься об'єктом спадкування на користь другого з подружжя. Разом з тим другий з подружжя, який пережив іншого, вважатиметься звичайним спадкоємцем, і з його спадщини вираховуватиметься обов'язкова частка, виплачуватимуться борги кредиторам спадкодавця тощо. Таким чином, не є винятком, що до спадкоємця, визначеного спільним заповітом подружжя, перейде майно не у тому вигляді, в якому воно було заповідане [2]. У такому разі слід замислитися, чи потрібно взагалі успадковувати те майно, адже після смерті одного з подружжя другий з подружжя вже не матиме права скасувати зроблений подружжям заповіт.

Для того, щоб здійснити заповідальні розпорядження та визначити долю всього майна, що є у спільній власності та у приватній власності кожного з подружжя, складення лише спільного заповіту подружжям є недостатнім. Для цього кожному з них необхідно буде скласти ще й окремий заповіт, яким і буде визначена доля майна, що належить чоловіку та дружині на праві приватної власності. Вказане тягне за собою зайві витрати часу, грошей та зусиль подружжя та робить не вигідним укладення подружжям спільного заповіту [6].

Олнією з найважливіших особливостей складання спільного заповіту подружжя є те, що подружжя вправі відмовитися від складеного спільного заповіту. Після смерті одного з подружжя другий потенційно повинен втрачати право зробити таку відмову (ч. 3 ст. 1243 ЦК), але вважається недозволенним обмежувати правоздатність власника щодо належного йому майна, але все одно здійснити відмову можна лише за згодою лвох сторін. Останню волю померлого із подружжя змінювати вважається неможливим [5].

Подружжя має право скласти спільний заповіт щодо майна, яке належить йому на праві спільної сумісної власності. У разі складення спільного заповіту частка у праві спільної сумісної власності після смерті одного з подружжя переходить до другого з подружжя, який його пережив. У разі смерті останнього право на спадкування мають особи, визначені подружжям у заповіті. За життя дружини та чоловіка кожен з них має право відмовитися від спільного заповіту [2].

За статтею 1243 ЦК після смерті одного з подружжя другий з подружжя не зможе розпорядитися ланим майном, оскільки нотаріус при одержанні повідомлення про смерть одного з подружжя накладає заборону відчуження

майна, зазначеного у заповіті подружжя (ч. 4 ст. 1243 ЦК) [5].

Заповіт подружжя крім позитивних, має також і негативні риси. Ми погоджуємось з вченими, які вказують на істотні обмеження, що зумовлюються цим правочином, оскільки волевиявлення, зроблене задовго до часу смерті другого з подружжя, може негативно вплинути на його права. Так, матеріальний і фізичний стан одного з подружжя, що залишиться живим, може істотно погіршитися після смерті іншого з подружжя. Виходом з цієї ситуації може стати укладення договору довічного утримання, але майно знаходитиметься під заборонаю відчуження. Отже, така об'єктивна умова може бути підставою для скасування або часткової зміни заповіту подружжя судом [З. с. 10111].

Отже, складання подружнього заповіту є одним із поширених форм заповіту. У даному заповіті є як багато позитивних сторін, так і недоліків, але ці недоліки є лише для живої особи, адже вона не зможе змінити умови заповіти за власним розсудом. Дана форма заповіту є зручною та практичною, адже такий заповіт простіше скласти, а спадкоємцям отримати спадок. Отримати спадок з одного джерела швидше ніж з двох по черзі. Що стосується особистого майна кожного з подружжя, то щодо нього дозволено скласти окремі заповіти.

Бібліографічні посилання:

1. Грищенко Л.А. Заповіт подружжя / Л.А. Грищенко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: (<http://grishenko.org.ua/index.php/ЗАПОВІТ%20ПОДРУЖЖЯ/stat2/9-stat2>)
2. Заповіт подружжя. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ocinka.com/ukr/notary/marriage.html>
3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – Т. II. – 1088 с.
4. Ромовська З.В. Реформа спадкового права / З.В. Ромовська // Українське право. – 1997. – № 1. – С. 105-107.
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
6. Юніна М.П. Особливості правового регулювання спільного заповіту подружжя / М.П. Юніна // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки. – 2017. – Вип.3. Том 1. – С. 125-127.

Плескачова Владислава Сергіївна,
курсант другого курсу ФПФODP
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Юніна Марина Петрівна,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ІНТЕРНЕТІ

Актуальність даної теми полягає в тому, що сьогодні Інтернет став найбільш важливим джерелом інформації, ніж друковані ЗМІ. В Інтернеті ми